

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

Ik wil met u eens gaan nadenken over
polarisatie.

Want het evangelie van vandaag bevat eigenlijk
een schoolvoorbeeld van polarisatie.

Want wat zien we in het evangelie van vandaag!

De leerlingen van de Farizeeën met nog een paar Herodianen,
gaan naar Jezus toe om Hem op zijn woorden te vangen.

Om Hem een strikvraag te stellen:

"Is het geoorloofd belasting te betalen aan de keizer
of niet?"

Jezus hoeft alleen maar te antwoorden:

Ja, of nee.

En weet u wat ook nog zo gemeen is!

Eerst prijzen ze Jezus de hemel in.

Om Hem daarna nog dieper te kunnen laten vallen.

Hoort u maar hoe zij Jezus de hemel in prijzen:

'Meester, we weten dat Gij oprecht zijt,

U spreekt altijd de waarheid.

U vertelt ons altijd precies wat God van ons wil.

U ziet de mensen niet naar de ogen.

U bent voor niemand bang.'

Eigenlijk hele mooie woorden.

Maar toch hebben ze nu maar één doel.

Om Jezus nog meer in de val te lokken.

En dat is altijd het gevaar van polarisatie.

Mensen lokken je uit om een keuze te maken,
waar eigenlijk helemaal geen keuze is.

Laten we daarom eens precies gaan kijken
naar hun strikvraag:

'Wel belasting betalen aan de keizer of niet?'

Nou moet u weten dat de keizer in Rome
wel een soort bezetter was van Israël.

Misschien niet zo erg
als onze bezetter in de Tweede wereldoorlog,
Nazi Duitsland.
Want dan zou de vraag niet zo moeilijk zijn geweest.
Dan weiger je natuurlijk.
Maar het was meer een beetje als: Brussel.
Het geld dat wij moeten afdragen aan Brussel.
Wel doen of niet doen?
Dat wordt al een stuk ingewikkelder.

Welke keus had Jezus?
Als Jezus zou antwoorden:
'Nee, we gaan geen belasting betalen aan de keizer.'
Dan zouden ze Hem aanvallen.
'Oh, U bent dus ontrouw aan de keizer!'
'Schande, daar zullen we werk van gaan maken in Rome.'
Maar als Jezus zou antwoorden:
'Ja, we moeten wel belasting aan de keizer betalen.'
Dan zouden ze zeker zeggen:
'God is toch onze Koning.'
'Wat hebben wij met de keizer te maken.
Schande!'
We hebben hier dus te maken met een gemene strikvraag.
Want wat Jezus ook zou kiezen,
het zou altijd fout zijn.

Maar nogmaals, Jezus doorziet hun valsheid.
En daarom vraagt Jezus om een belastingmunt.
En op die belastingmunt staat 'een afbeelding van de keizer'.
En dan geeft Jezus het magistrale antwoord:
"Geef dan aan de keizer wat de keizer toekomt
en aan God wat God toekomt."

Jezus laat zich dus niet vangen in hun strikvraag.
Maar Jezus doorziet de polarisatie.
Het is niet of of, maar en en.

Dat is ook iets wat wij als eerste leerden
in de theologielessen op het seminarie.
Heel veel zogenaamde twistpunten ontstaan
doordat men denkt in: of, of.
Terwijl het veel vaker is: en, en.

Ik moest ook zo denken aan onze Corona maatregelen,
waar we nu mee te maken hebben.
Ik weet niet of u het hebt gemerkt,
maar ook dat brengt heel veel polarisatie onder de mensen.
Groep 'A' zegt:
'Die maatregelen zijn allemaal veel te streng.
Je moet ook een beetje vertrouwen hebben,
vertrouwen op God.'
Terwijl groep 'B' zegt:
'Ja, maar we moeten ook voorzichtig zijn
en ons daarom aan de regels houden.'
Wie heeft er nu gelijk?
Mensen worden tegen elkaar opgezet.
Polarisatie.
En zo worden we niet alleen geplaagd door dit Coronavirus,
maar brengt dit virus ons ook nog eens
verdeeldheid en polarisatie.

Wat zou Jezus zeggen?
"Geef aan de keizer wat de keizer toekomt,
en aan God wat God toekomt."
Ik zou bijna zeggen:
Het is niet: of, of.
Maar: en, en.
'Vertrouw op God,
maar houd je ook aan de regels.'

Wat houdt dat concreet voor ons in?
Laat ik het eens heel extreem stellen.
We hebben in begin van dit jaar meegemaakt,
dat de kerken zelfs even helemaal werden gesloten.
Het begin van de Coronacrisis.

Toen was er zelfs geen maximum van dertig, zoals nu,
maar toen mochten we helemaal geen vieringen
meer houden.

Maar er is vroeger ook een periode geweest in Nederland,
dat wij als katholieken helemaal geen vieringen
meer mochten houden.

De periode van onze zogenoemde schuilkerken.

We kennen allemaal de schuilkerk in Amsterdam wel:

Onze lieve Heer op zolder.

Alles in het diepste geheim.

Als zoiets ons weer zou overkomen,
hoe zouden we dan reageren?

Worden we dan zo boos en teleurgesteld in alles,
dat we daarbij ook ons geloof zouden opgeven?

Zoiets als: 'Als we dan niet meer naar de kerk mogen,
dan stoppen we er helemaal mee.'

Zo'n overreactie kun je krijgen als je boos bent.

Of zeggen we:

Zelfs als we niet meer naar de kerk zouden mogen,
dan nog blijven we op een of andere manier geloven.

Want ons geloof willen we nooit opgeven.

Dan maar in het geheim samenkomen.

Dan maar een schuilkerk zien te vinden.

Toen de Farizeeën en Herodianen

dit antwoord van Jezus hoorden

waren ze toch een beetje onder de indruk.

De zin die na ons evangelie volgt luidt:

"Toen zij dit antwoord van Jezus hoorden,
waren ze 'verbaasd'.

Mooi, hè!

Ze hebben Jezus niet kunnen vangen
in hun strikvraag!

Ik hoop dat we er ook niet in lopen!

Amen.